

Lastebil

Vilkår

Gjelder fra 01.10.2022

Innholdsfortegnelse

1 HVEM, HVOR, NÅR OG HVA?	3	VITNER	8
1.1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	3	8.3 SAKSKOSTNADER.....	8
1.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	3	8.4 HVILKE DOMSTOLER TVISTEN MÅ HØRER INN UNDER.....	8
1.3 NÅR DEN TRER I KRAFT	3	8.5 TVIST OPPSTÅTT NÅR KJØRETØYET ER SOLGT ELLER VED KJØP AV NYTT KJØRETØY	9
1.4 NÅR DEN OPPHØRER.....	3	8.6 FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL	9
1.5 HVA ER FORSIKRET	3	8.7 FORSIKRINGEN DEKKER IKKE UTGIFTER TIL .	9
2 BILANSVAR	3	8.8 BEHANDLING AV RETTSHJELPSSAKER	10
2.1 HVA SOM ER FORSIKRET	3	9 FØRER- OG PASSASJERULYKKE.....	10
3 DELKASKO	4	9.1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR.....	10
3.1 HVA SOM ER FORSIKRET	4	9.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	10
3.2 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES.....	4	9.3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER	10
4 KASKO.....	4	9.4 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES.....	11
4.1 HVA SOM ER FORSIKRET	4	9.5 HVILKE BEGRENSNINGER SOM GJELDER....	12
4.2 HVILKE SKADER SOM ERSTATTES.....	4	10 BONUS	13
5 REDNING	5	TILLEGSDEKNINGER.....	14
5.1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR	5	11 UTVIDET FORSIKRING FOR NÆRINGSDRIVENDE (BEGRENSET IDENTIFIKASJON)	14
5.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER.....	5	12 MASKINSKADE.....	14
5.3 HVILKE FORHOLD SOM GIR GRUNNLAG FOR ERSTATNING	5	12.1.HVA FORSIKRINGEN DEKKER:.....	14
5.4 HVA FORSIKRINGEN DEKKER.....	5	12.2 HVILKE SKADER ERSTATTES IKKE:.....	14
5.5 SKADEOPPGJØR	6	12.3 EGENANDEL	15
6 ERSTATNINGSREGLER	6	13 AVBRUDDSFORSIKRING	15
6.1 HVORDAN ERSTATNING BLIR BEREGET.....	6	13.1 DAGSAVBRUDD	15
6.2 LYD-/BILDEANLEGG OG GPS.....	6	13.2 ERSTATNINGSBEREGNINGEN.....	15
6.3 EGENANDEL.....	7	14 GODSANSVAR.....	16
6.4 ENDRING AV RISIKO -UNDERFORSIKRING	7	15 ANSVAR FOR BRUK AV KRAN	16
6.5 TING SOM KOMMER TIL RETTE.....	7	16 ANSVAR FOR GODS HENGENDE I KRAN	17
6.6 TILBAKEBETALING AV ERSTATNING	7	17 LEASING	17
7 HVILKE BEGRENŚINGER SOM GJELDER	7	18 PANTHAVER.....	17
7.1 BERUSELSE.....	7	19 OPPSIGELSE AV FORSIKRING	17
7.2 GROV UAKTSOMHET/FORSETT	7		
7.3 HASTIGHETSLØP, FARTSPRØVER OG TERRENGKJØRING	8		
7.4 IDENTIFIKASJON	8		
8 RETTSHJELP.....	8		
8.1 HVA FORSIKRINGEN DEKKER.....	8		
8.2 UTGIFTER TIL RETTEN, SAKKYNDIGE OG			

LASTEBIL

inkludert TILHENGER med totalvekt over 5 000 kilo.

1 Hvem, hvor, når og hva?

1.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringsavtaleloven § 7-1 er fraveket og isteden gjelder følgende:

Del-/kaskodekningen gjelder til fordel for:

- forsikringstaker
- registrert eier

Panthaver er kun medforsikret dersom dette fremkommer av forsikringsbeviset. Dersom dekning for panthaver ikke er tegnet forbeholder forsikringsforetaket seg retten til å endre eller si opp forsikringsavtalen uten å gi beskjed til panthaver.

Ansvarsforsikringen gjelder for enhver rettmessig bruker av kjøretøyet.

1.2 Hvor forsikringen gjelder

Dersom annet ikke fremkommer av forsikringsbeviset gjelder forsikringen skade som inntreffer i Norden. Forsikringen gjelder uansett ikke i Russland eller Belarus.

1.3 Når den trer i kraft

Forsikringen trer i kraft på avtalt tidspunkt, men tidligst når den er notert av forsikringsforetakets representant eller filial i Norge.

1.4 Når den opphører

Forsikringen opphører ved eierskifte. Likevel gjelder forsikringen som var i kraft på overtakelsestidspunktet 14 dager til fordel for ny eier, men dette gjelder ikke hvor den nye eier har tegnet forsikring.

1.5 Hva er forsikret

Forsikringen gjelder følgende kjøretøygrupper:

- Lastebil
- Tilhenger med tillatt totalvekt over 5 000 kg

For dekningsomfang og hvilken motorvogn/tilhenger viser vi til forsikringsbeviset.

1.5.1 Lastebil

- Den motorvognen som er angitt i forsikringsbeviset, og deler av denne (tilbygg/påbygg/kran/vekselplate eller annet tilbehør).
- Lyd-/bildeanlegg og GPS som originalt fulgte med motorvognen levert ny fra forhandler/leverandør.

1.5.2 Tilhenger

- Den tilhenger som er angitt i forsikringsbeviset, og deler av denne. Erstatningen er begrenset til forsikringssummen som fremkommer i forsikringsbeviset.

2 Bilansvar

2.1 Hva som er forsikret

Forsikringsforetaket erstatter ansvar etter bilansvarsloven med de sumbegrensninger som fremkommer av denne.

Skade på gods som blir ført med motorvognen, dekkes ikke utover bilansvarslovens bestemmelser.

3 Delkasko

3.1 Hva som er forsikret

Delkasko omfatter:

- Den motorvognen som er angitt i forsikringsbeviset og deler av denne (tilbygg/påbygg eller annet tilbehør)
- Ekstra dekk og felger i standard utførelse, tilsvarende det antall hjul motorvognen er utstyrt med.
- Annet fastmontert utstyr som det er lovlig å ha på motorvognen erstattes med inntil kr 10 000.
- Vedlikeholdsutstyr, kjettinger, stropper og festeutstyr, begrenset til kr 10 000 (førsterisiko)
- Personlig løsøre (tilhørende rettmessig fører og/eller arbeidsgiver) dekkes med inntil kr 5 000.
- Varseltrekant, førstehjelpsutstyr, og brannslukningsapparat dekkes med inntil kr 10 000, men maks kr 5 000 pr enkeltgjenstand.
- Dekor og spesiell lakkering ut over motorvognens seriemessige utførelse begrenset til kr 50 000.

Delkasko omfatter ikke:

Kontanter, mobiltelefon, smykker, antikviteter, verdipapir, bank- og kredittkort, varer eller utstyr som brukes i yrke eller erverv, matvarer, tobakk og alkohol.

3.2 Hvilke skader som erstattes

- Forsikringsforetaket dekker skade ved brann, lynnedslag, kortslutning og eksplosjon.
- Forsikringsforetaket dekker skade som følge av brukstyveri av motorvognen eller deler av denne, jf. straffeloven § 342, samt skader ved forsøk på slikt tyveri og hærverk i forbindelse med dette. I tillegg dekkes tyveri av ekstra dekk og felger.
- Forsikringsforetaket dekker bruddskade på motorvognens glassruter med inntil kr 30 000 begrenset til 50% av kjøretøyets

markedsverdi, forutsatt at skadete ruter repareres eller nye ruter settes inn.

- Forsikringsforetaket erstatter rimelige omkostninger ved transport av motorvognen fra skadestedet til nærmeste reparasjonsverksted. All assistanse/transport skal være formidlet gjennom vår samarbeidspartner, se Vei hjelpsbevis for tlf.nr.

Ved tyveri erstatter forsikringsforetaket rimeligste utgifter til hjemtransport av motorvognen. Slik transport skal godkjennes på forhånd.

Forsikringsforetaket dekker vei hjelp, se pkt. 5 om redning.

4 Kasko

4.1 Hva som er forsikret

Kasko omfatter:

- Samme som Delkasko pkt. 3.1 a)-g)

Kasko omfatter ikke:

Kontanter, mobiltelefon, smykker, antikviteter, verdipapir, bank- og kredittkort, varer eller utstyr som brukes i yrke eller erverv, matvarer, tobakk og alkohol.

4.2 Hvilke skader som erstattes

Forsikringsforetaket dekker:

- Samme som Delkasko pkt. 3.2.
- Skade oppstått ved sammenstøt, utforkjøring, velting eller annen tilfeldig, plutselig, ytre påvirkning
- Plutselig og uforutsett brudd eller brekkasje ved bruk av kran, tipp eller bakløfter
- Rensing av tank/trommel for farlig stoffer og destruksjon av disse med inntil kr 50 000.

Forutsetningen for erstatning etter pkt. c og d er at utstyr nevnt i disse punktene er tatt med i forsikringsbeviset, og skadene er i forbindelse med en erstatningsmessig kaskoskade.

5 Redning

5.1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder til fordel for:

- a) forsikringstaker
- b) enhver rettmessig bruker av motorvognen

5.2 Hvor forsikringen gjelder

Redningsdekningen gjelder i Norden, dersom annet ikke annet er avtalt. Dersom kun delkasko er valgt, gjelder redningsforsikringen kun i Norden.

5.3 Hvilke forhold som gir grunnlag for erstatning

Forsikringsforetaket dekker merutgifter til assistanse:

- a) Ved erstatningsmessig skade.
- b) Ved annen driftsstopp eller ved startvansker.
- c) Ved utelåsing eller brukket/mistet nøkkel.
- d) Når motorvognen har gått tom for drivstoff, eller tomt driftsbatteri på el.kjøretøy.
- e) Når motorvognen har vært utsatt for tyveri/hærverk.
- f) Når fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen, eller må søke hjelp hos nærmeste lege/sykehus.

5.4 Hva forsikringen dekker

5.4.1 Berging og taving

Forsikringsforetaket dekker utgifter til berging og taving av motorvogn og tilhenger til nærmeste verksted eller - hvis det er rimeligere - reparasjon på stedet når reisen med motorvognen ikke kan fortsette. Dersom kun delkasko er valgt, dekkes redningsutgifter med maksimalt 50 % av kjøretøyets markedsverdi.

5.4.2 Hjemtransport

Forsikringsforetaket dekker merutgifter til hjemtransport av fører/passasjerer, motorvognen og tilhenger til motorvognen:

- a) Når fører og/eller passasjer rammes av plutselig sykdom, ulykke eller død, og av den grunn ikke kan fortsette reisen.
- b) Når motorvognen er etterlatt som følge av andre forhold nevnt i pkt. 5.3, og denne ikke har kunnet settes i trafiksikker stand innen 2 arbeidsdager. Erstatningen er begrenset til motorvognens verdi på tidspunktet for hjemtransport. Merutgifter er utgifter ut over de normale kostnader som hadde påløpt ved å kjøre motorvognen hjem.
- c) Ved tyveri av motorvognen.

Merutgifter til hjemreise dekkes med rimeligste kommunikasjonsmiddel. Slik transport skal alltid avtales på forhånd.

Forsikringen dekker merutgifter til annen nødvendig lokalbefordring, det vil si transport til lokalt overnattingssted, sykehus, lege eller lignende.

Forsikringen omfatter ikke haikere.

5.4.3 Hotellopphold i stedet for hjemreise

Etter forhåndsavtale kan forsikringen dekke merutgifter til hotellopphold for fører og passasjerer i stedet for hjemtransport, når motorvognen repareres på stedet innen rimelig tid.

5.4.4 Transport av reservedeler

Ved reiser utenfor Norden dekkes transport av reservedeler som ikke kan fremskaffes på stedet og som er nødvendig for å sette motorvognen i trafiksikker stand.

5.5 Skadeoppgjør

Det skal fremlegges originalkvittering for utgifter som kreves erstattet, samt erklæring fra:

- a) Lege ved sykdom. Dersom spesiell persontransport har vært nødvendig skal dette fremgå av legeerklæringen
- b) Verksted.

6 Erstatningsregler

Når skaden har oppstått

Ved skade skal forsikringstaker snarest melde fra til forsikringsforetaket, før kjøretøyet settes inn på verksted.

Følgende skader skal i tillegg meldes politiet

- Personskader
- Skader på dyr
- Brann
- Innbrudd
- Tyveri
- Hærverk
- Ran

Forsikringsforetaket kan kreve at også andre skader meldes politiet.

Rett til erstatning kan falle bort dersom kravet ikke er meldt til forsikringsforetaket innen et år etter at sikrede fikk kunnskap om grunnlaget for erstatningskravet.

Skade meldes til skade@landkreditt.no eller kontakt oss på telefon 23 00 08 00

Forsikringsavtalelovens § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder følgende:

6.1 Hvordan erstatning blir beregnet

6.1.1 Reparasjon – delskader gjenoppbygging

- a) Kan motorvognen repareres til vesentlig samme stand som før, erstattes reparasjonsomkostningene. Dersom reparasjon av de enkelte deler etter forsikringsforetakets vurdering vil være teknisk eller økonomisk ulønnsomt, skiftes disse ut med vesentlig likeverdige deler. Dvs at avvik kan forekomme.
- b) Forsikringsforetaket kan avgjøre ved hvilket verksted reparasjonen skal foretas.
- c) Verdiforringelse som følge av reparasjon erstattes ikke.
- d) Innebærer reparasjonen en forbedring, gjøres det fradrag tilsvarende verdien av forbedringen
- e) Kontanterstatning eks. mva, utbetales på grunnlag av takst, hvorav arbeidskostnadene erstattes med 50 %.
- f) Dersom deler ikke er tilgjengelig i markedet, eller ikke kan skaffes til det aktuelle kjøretøyet, skjer oppgjør i form av et kontantoppgjør. Oppgjøret for delene settes til hva delene ville kostet dersom de var å oppdrive.

6.1.2 Tap/totalskade

Er det etter forsikringsforetakets vurdering ikke økonomisk forsvarlig å reparere kjøretøyet/tilhengeren, eller dette/denne har gått tapt, erstattes markedsverdien oppad begrenset til forsikringssum. Det skadede kjøretøyet/ tilhengeren tilfaller forsikringsforetaket.

6.2 Lyd-/bildeanlegg og GPS

Etter ett år fra utstyret ble kjøpt som nytt, reduseres erstatningen med 10 % av nyverdien for hvert påbegynte år, maksimalt 50 %.

6.3 Egenandel

Fra erstatningsoppjøret trekkes den egenandel som er angitt i forsikringsbeviset. Dersom egenandel ikke fremgår av beviset, er denne angitt i vilkåret for dekningen.

6.4 Endring av risiko - underforsikring

6.4.1 Overskridelse av avtalt kjørelengde

Når det er avtalt en begrenset årlig kjørelengde plikter forsikringstaker straks å underrette forsikringsforetaket dersom den avtalte kjørelengde overskrides. Viser det seg at det er betalt premie etter en for lav kjørelengde, reduseres erstatningen uavhengig av om overskridelsen for samme motorvogn har funnet sted i inneværende forsikringsår eller tidligere. Erstatningen reduseres forholdsmessig lik prosentvis differanse mellom den premie som er betalt og den premie som skulle vært betalt.

6.4.2 Endring av grunnlaget for sikkerhetsrabatt

Når det er gitt rabatt for sikkerhetstiltak plikter forsikringstaker straks å underrette forsikringsforetaket dersom forholdene som gir grunnlaget for rabatten endres.

6.4.3 Påbygg og utstyr

Forsikringen omfatter den motorvogn med det utstyr som er angitt i forsikringsbeviset. Ved endringer/ombygninger av motorvogn eller utstyr plikter forsikringstakeren straks å underrette forsikringsforetaket.

6.4.4 For lav forsikringssum

Når forsikringssum er angitt i forsikringsbeviset fastsettes premien på grunnlag av denne summen. Dersom markedsverdien overstiger forsikringssummen, plikter forsikringstakeren å underrette forsikringsforetaket.

6.4.5 Konsekvenser ved underforsikring

Viser det seg ved inntruffet skade at forsikringstaker ikke har underrettet forsikringsforetaket om forhold som nevnt i pkt. 6.4 reduseres erstatningen med et beløp som svarer til forholdet mellom for lite beregnet premie og den premie som skulle vært beregnet.

Ved utbetaling over ansvarsdekningen har forsikringsforetaket rett til å kreve at forsikringstakeren betaler en forholdsmessig del av erstatningen.

6.5 Ting som kommer til rette

Kommer en gjenstand til rette etter at forsikringsforetaket har betalt erstatning, tilfaller gjenstanden forsikringsforetaket.

6.6 Tilbakebetaling av erstatning

Har forsikringsforetaket måttet foreta erstatningsutbetaling som forsikringsforetaket etter forsikringsavtalen ikke svarer for, plikter forsikringstakeren å betale beløpet tilbake.

7 Hvilke begrensinger som gjelder.

7.1 Beruselse

Forsikringsforetaket dekker ikke skade som forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen - har voldt mens han eller hun kjørte motorvognen under selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende/bedøvende middel, jf. forsikringsavtaleloven § 4-9.

7.2 Grov uaktsomhet/forsett

Dersom forsikrede/sikrede eller den som med forsikrede/sikredes samtykke er ansvarlig for motorvognen grovt uaktsomt eller forsettlig har medvirket til skaden, kan

erstatningen settes ned eller falle bort.

7.3 Hastighetsløp, fartsprøver og terrengkjøring

Forsikringsforetaket dekker ikke skade:

- a) Som oppstår når motorvognen brukes under deltagelse i eller trening til hastighetsløp, fartsprøver, terrengkjøring.
- b) Skade ved kjøring på avspærret område, på bane eller vei som f.eks. Rudskogen, Vålerbanen og Nürburgring. Forsikringen gjelder likevel kjøring som inngår i obligatorisk opplæring til førerkort

7.4 Identifikasjon

Forsikringsforetaket påberoper seg forsikringsavtalelovens § 4-11 annet ledd bokstav a om at forsikringsforetaket kan påberope seg handlinger og unnlatelser fra en person som med sikredes samtykke er ansvarlig for den forsikrede gjenstanden.

8 Rettshjelp

8.1 Hva forsikringen dekker

Den dekker rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist - i egenskap av personlig eier, rettmessig bruker eller fører av den forsikrede motorvogn. Dersom registrert eier av kjøretøyet er næringsdrivende dekkes kun tvist hvor sikrede er part i egenskap av å være fører av kjøretøyet. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Tvisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. I vurderingen av hva som er rimelige og nødvendige utgifter, er tvisteloven § 10-5 og kapittel 20 i tillegg til Regler for god advokatskikk og Advokatforeningens salærveiledning, retningsgivende.

8.2 Utgifter til retten, sakkyndige og vitner

Forsikringsforetaket dekker utgifter til:

- a) sakkyndige som er oppnevnt av retten
- b) sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, såfremt utgiftene på forhånd er godkjent av forsikringsforetaket.
- c) vitner, kun ved hovedforhandlinger og bevisopptak.

Følgende dekkes ikke:

- rettsgebyr i ankeinstans

Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler.

8.3 Sakskostnader

Idømte sakskostnader enten de har hjemmel i lov eller avtale, dekkes ikke.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra forsikringsforetaket dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra forsikringsforetaket bærer sikrede omkostningene selv.

Tilkjente saksomkostninger går til fradrag. Likevel dekkes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

8.4 Hvilke domstoler tvisten må hører inn under

Tvisten må høre inn under meklingsinstitusjoner med begrenset domsmyndighet, jf. domstolloven § 1 annet ledd eller de alminnelige domstoler, jf. domstolloven § 1 første ledd. Dersom saken føres for særdomstol, jf. domstolloven § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelputgifter.

8.5 Tvist oppstått når kjøretøyet er solgt eller ved kjøp av nytt kjøretøy

Selv om forsikringen for kjøretøyet ikke var i kraft da tvisten oppstod, dekkes likevel følgende tvilstilfeller:

- a) Dersom den forsikrede motorvogn er solgt og forsikringen i forsikringsforetaket opphørte i forbindelse med salget, dekkes rettshjelputgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier.
- b) Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny motorvogn som sikrede ennå ikke har tegnet egen forsikring på, dekkes rettshjelputgifter dersom nåværende motorvogn var forsikret i forsikringsforetaket på kjøpstidspunktet.

8.6 Forsikringssum og egenandel

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til den sum som er angitt i forsikringsbeviset, selv om det er flere parter på samme side. Dette gjelder også om partene har rettshjelpforsikring i forskjellige forsikringsforetak, eller om den/de forsikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere forsikringsforetak.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av forsikringsforetaket på forhånd. Egenandelen er kr 4 000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

8.7 Forsikringen dekker ikke utgifter til

- a) Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv med mindre tvisten gjelder skade på føreren av motorvognen
- b) Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdningsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
- c) Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene.
- d) Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandlinger dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
- e) Straffesak, ærekrenkelsessak eller sak om erstatningsplikt etter skadeerstatningsloven § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
- f) Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling, unntatt fra dekning.
- g) tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige
- h) Tvist i saker ved trafikkskade på person der rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand og til spesialutredninger kan kreves erstattet under bilansvarsloven, jf. skadeerstatningslovens § 3-1. Utgifter til rettslig behandling av slike tvister kan imidlertid dekkes etter at stevning er tatt ut mot Trafikkforsikringssselskapet jf. pkt. 2.1. og dette har avslått å dekke videre rimelige og nødvendige utgifter i

forbindelse med tvisten. Øvrige bestemmelser i rettshjelpforsikringen gjelder ellers for tvisten.

8.8 Behandling av rettshjelpssaker

- a) Vil sikrede søke om å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpsforsikringen, skal forespørsel/krav snarest meldes til forsikringsforetaket og senest ett år etter at advokat ble kontaktet. Dersom advokat benyttes under offentlig forvaltningsbehandling, regnes fristen for melding til forsikringsforetaket fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandlingen er fullt utnyttet.
- b) Forsikringsforetaket har rett til å velge advokat som etter sakens art og sikredes bosted eller forholdene ellers passer for oppdraget.
- c) Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp mest mulig og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige.

Er det flere parter på samme side med likelydende interesser, kan forsikringsforetaket kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

- d) Forsikringsforetaket kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen. Sikrede skal informere forsikringsforetaket om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har forsikringsforetaket den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, skal

forsikringsforetaket ha oppdragsbekreftelse, timeliste, spesifisert salæroppgave og dokumentasjon for at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

9 Fører- og passasjerulykke

9.1 Hvem forsikringen gjelder for

Enhver rettmessig bruker av motorvognen.

Forsikringen omfatter ikke haikere.

Er forsikringstaker og sikrede samme person, tilfaller forsikringsutbetalingen avdødes ektefelle/samboer/registrerte partner, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

Har ikke avdøde slike, eller de ikke lenger er i live, tilfaller utbetalingen avdødes arvinger etter lov eller testament i henhold til arveloven.

Begunstigelse

I henhold til forsikringsavtaleloven kan det oppnevnes en eller flere personer som begunstiget. Begunstigede har rett til forsikringsforetakets ytelser ved sikredes død. Begunstigelse må avtales med forsikringsforetaket og vil fremgå av forsikringsbeviset.

9.2 Hvor forsikringen gjelder

Ulykkesdekningen gjelder i Norden, dersom annet ikke er avtalt.

9.3 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter ulykkesskade som rammer sikrede. Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig, ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden. Forsikringsforetaket dekker

ulykkesskade på fører og passasjer som rettmessig befinner seg i eller ved motorvognen, når motorvognen eller tilkoplede tilhenger/utstyr er den direkte årsak til skaden.

Skades flere personer ved samme ulykkestilfelle, er samlet erstatning begrenset til kr 1.000.000. Erstatningen vil da bli forholdsmessig fordelt mellom de skadelidte.

9.4 Hvilke skader som erstattes

9.4.1 Dødsfall

Dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år, betales dødsfallserstatning med kr 100.000.

Dersom den omkomne på skadetidspunktet ikke etterlater seg ektefelle/samboer i live, egne barn eller kan dokumentere at han/hun forsørget sine foreldre, er erstatningen begrenset til kr 10.000.

Det gjøres fradrag dersom invaliditetserstatning er betalt for samme skade. Dør den forsikrede senere enn ett år etter at ulykkesskaden inntraff, utbetales invaliditetserstatning dersom ulykkesskaden ville ha medført varig medisinsk invaliditet.

Erstatningen beregnes ut fra den invaliditet som antas å ville blitt den endelige dersom sikrede hadde vært i live. Dødsfallserstatningen tilfaller forsikredes ektefelle/samboer, se definisjon av samboer under, subsidiært arvinger etter lov eller testament.

Samboer

Person som forsikrede har levd sammen med i et ekteskapsliknende forhold, hvis det fremgår i Folkeregisteret at vedkommende har hatt samme bopel som forsikrede/sikrede i de siste 2 år, eller person som har felles bopel og felles barn med forsikrede. Dette gjelder likevel ikke

dersom det på det tidspunkt forsikringstilfellet inntrådte, forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap kunne inngås.

9.4.2 Medisinsk invaliditet

Dersom ulykkesskaden har medført varig medisinsk invaliditet, har sikrede rett til invaliditetserstatning når invaliditetsgraden er fastsatt, dog tidligst ett år etter skadedato.

Dersom invaliditetsgraden kan forandre seg, kan endelig oppgjør utsettes i inntil 3 år etter skadedagen. Oppgjøret skal da basere seg på hva som må antas å bli den livsvarige medisinske invaliditeten ut fra tilstanden på 3-årsdagen.

For fullstendig invaliditet utbetales invaliditetserstatning med kr 200.000. For delvis invaliditet utbetales en forholdsmessig del av forsikringssummen.

9.4.3 Spesielle bestemmelser vedrørende invaliditetserstatning

- a) Invaliditetserstatning beregnes på grunnlag av livsvarig medisinsk invaliditet. Ved fastsettelse av erstatningen tas det ikke hensyn til yrke, inntekt eller individuelle anlegg/forhold.

Graden av invaliditet fastsettes etter forskrift 21. april 1997 nr. 373 om menerstatning ved yrkesskade, del II og del III, men ikke det øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk. Ved skadefølger som ikke er angitt i tabellen, skal skadegraden fastsettes skjønnsmessig på grunnlag av en sammenligning med skadefølger i tabellen.

I tillegg gjelder:

Ved tap av synet på ett øye, når synet på det andre øyet mangler, settes invaliditetsgraden til 100 %. Ved redusert syn fastsettes invaliditetsgraden på grunnlag av synsevnen med beste optiske

hjelpemiddel. Ved tap av hørselen på ett øre når hørselen på det andre øret mangler, settes invaliditetsgraden til 65 %.

Ved redusert hørsel fastsettes invaliditetsgraden skjønnsmessig med bruk av veltilpasset høreapparat.

- b) Erstatningen for en og samme ulykkesskade kan ikke overstige 100 %. Dersom et ulykkestilfelle fører til flere skader på samme person, fastsettes invaliditetsgraden ut fra en samlet vurdering (den såkalte "reduksjonsmetoden"). Hvis ulykkeshendelsen medfører skade av en kroppsdel som fra før har nedsatt funksjon, gjøres fradrag i medisinsk invaliditet tilsvarende tidligere funksjonsnedsettelse. Når andre forhold medvirker til at den medisinske invaliditeten blir høyere enn det skaden alene tilsier, ytes forholdsmessig erstatning.
- c) Tannskade og arr som utelukkende virker vansirende, gir ikke rett til invaliditetserstatning.
- d) Både forsikringsforetaket og forsikrede kan forlange ny fastsettelse av invaliditetsgrad når det er gått ett år siden forrige fastsettelse. Selv om tilstanden fremdeles kan forandre seg, skal endelig erstatning beregnes når det er gått 3 år etter skadedagen. Erstatningen skal i så fall fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.
- e) Etter skade må forsikrede snarest søke legehjelp og følge legens forskrifter og behandlingsopplegg. På forsikringsforetakets anmodning skal det gis adgang til gjennomsyn av kilder som beskriver den forsikredes nåværende og tidligere helsetilstand, som for eksempel journaler, fraværslister og lignende.

9.5 Hvilke begrensninger som gjelder

9.5.1 Sykelig tilstand/disposisjon eller mén

Når det kan antas at sykelig tilstand/disposisjon eller mén sammen med ulykkesskaden har medvirket til forsikredes invaliditet, eller død, reduseres erstatningen i den grad den sykelige tilstanden/disposisjonen eller det tidligere mén har hatt betydning for invaliditeten, eller dødsfallet.

9.5.2 Forsikringsforetaket dekker ikke

- a) Behandlingsutgifter.
- b) Skade på sinnet alene, for eksempel sjokk, uten at det samtidig er oppstått legemsskade. Psykiske skader dekkes bare når det samtidig er oppstått en fysisk skade som medfører livsvarig og erstatningsmessig medisinsk invaliditet.
- c) Skade som anses å skrive seg fra annen sykdom eller sykelig tilstand/disposisjon.
- d) Følgende sykdommer eller sykelige tilstander som har ført til medisinsk invaliditet, uførhet eller dødsfall, selv om ulykkesskade kan påvises som årsak: muskel- og skjelettsykdommer, for eksempel lumbago/ischias med eller uten skiveskade/prolaps, spinalstenose, spondylolyse, -listhese, reumatisk eller annen degenerativ skjelettlidelse, fibromyalgi, hjerte-/karsykdommer,nevroses.
- e) Skade/sykdom som skyldes smitte gjennom bakterier, virus eller annen smittekilde, for eksempel insektstikk alle former for hepatitt og sykdommer forårsaket av HIV-infeksjon.
- f) Skade ved forgiftning gjennom mat, drikke eller nytelsesmidler.
- g) Skade som skyldes medisinske komplikasjoner oppstått ved undersøkelse eller behandling av lege, sykehus eller fysikalsk institutt. Forsikringsforetaket dekker likevel

skade som oppstår når den forsikrede behandles på grunn av en ulykkesskade som er Erstatningsmessig i henhold til denne ulykkesordningen.

- h) Skade som skyldes påvirkning av lys eller temperatur. Forsikringsforetaket dekker likevel skaden når årsaken er en nødssituasjon forsikrede ufrivillig var kommet opp i.
- i) Forsettlig fremkalt skade. Forsikringsforetaket er likevel ansvarlig dersom forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde skal i denne sammenheng forstås den umiddelbare følgen av handlingen, nemlig legemsskaden.
- j) Selvmord eller forsøk på selvmord. Forsikringsforetaket dekker likevel selvmord dersom sikrede kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnsforvirring med ytre årsak - og ikke en sinnslidelse. Kravstilleren har bevisbyrden for at selvmordet eller forsøket på selvmord skyldes at den forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling. Med rekkevidde, se foregående punkt.
- k) Skade ved deltakelse i slagsmål eller forbrytelser.

10 Bonus

Bonus beregnes av den bonusberettigede del av premien (grunnpremien) for ansvars- og kaskodekningen og for tilleggsdekninger til disse. Forsikringsforetaket har rett til å foreta kontroll av opplysninger om bonus og/eller tidligere forsikringsforhold som forsikringstakeren, eller noen på hans/dennes vegne, gir ved inngåelse av forsikringsavtalen.

10.1 Opparbeiding av bonus (premiereduksjon)

Det gis 10 % bonus etter hvert skadefritt år opp til 70 % bonus. Etter 3 skadefrie år med 70 % bonus, gis 75 % bonus.

Etter 3 skadefrie år med 75 % bonus kan det velges mellom:

- a) fortsatt 75 % bonus, men uten bonustap ved første skade.
- b) 80 % bonus.

Dersom forsikringstakeren ikke velger 80 % bonus, fornyes forsikringen med 75 % bonus, men slik at det ikke beregnes bonustap ved første skade.

Ved fortsatt skadefri kjøring, kan det gjøres nytt valg fra neste hovedforfall.

11.2 Bonustap (premietillegg)

Ved skade som fører til utbetaling for forsikringsforetaket gjelder følgende:

Var bonus før skaden 80 %, reduseres bonus med 10 prosentenheter, til 70 % bonus 1. opptjeningsår.

Var bonus før skaden 75 %, fra og med 4. opptjeningsår, reduseres ikke bonus, men forsikringen fornyes med 75 % bonus, 1. opptjeningsår.

Var bonus før skaden 75 %, til og med 3. opptjeningsår, reduseres bonus med 5 prosentenheter, til 70 % bonus.

Var bonus før skaden 10 %, 20 %, 30 %, eller 40 %, reduseres bonus med 30 prosentenheter, og var bonus før skaden 50 %, 60 % eller 70 %, reduseres bonus med 10 prosentenheter.

Var det før skaden 0 bonus eller tilleggspremie (malus), økes premien med 40 % av grunnpremien.

10.3 Skader som ikke medfører bonustap

Bonustap beregnes ikke ved tyveri-, brann-, rednings-, godsansvar-, maskinskade- og glassruteskader, eller ved skade som skyldes direkte kollisjon - fysisk sammenstøt - med dyr. Bonustap beregnes heller ikke for skader som direkte skyldes naturulykker i henhold til naturskadeforsikringsloven, som skred, storm, flom og stormflo. Jordskjelv og vulkanutbrudd er unntatt

10.4 Gjennomføringen av bonustap

Bonustap beregnes både for ansvars- og kaskodekningen, selv om forsikringsforetaket utbetaler erstatning bare under en av dekningene.

Regulering av premien etter disse bestemmelsene foretas ved første hovedforfall etter at skaden skjedde.

TILLEGSDEKNINGER

11 Utvidet forsikring for næringsdrivende (Begrenset identifikasjon)

Denne utvidede forsikring gjelder bare for registreringspliktige næringsdrivende.

Erstatning ytes til forsikringstaker selv om en "ansvarlig for motorvognen" har voldt skaden under forhold som nevnt i vilkårene, alt etter hvilket vilkår som er gjort gjeldende for forsikringsavtalen. Dette gjelder likevel ikke hvis "den ansvarlige" for motorvognen har mer enn 10 % eierinteresse i firmaet eller deltar i firmaets styre eller ledelse.

Disse bestemmelsene begrenser ikke forsikringsforetakets rett til å kreve regress av "den ansvarlige".

12 Maskinskade

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen maskinskade.

12.1.Hva forsikringen dekker:

Maskinskade omfatter kostnader til reparasjon av plutselig og uforutsett mekanisk eller elektronisk skade i

- motor,
- girkasse
- kraftoverføring

og som hindrer fortsatt fremdrift av motorvognen. Det samme gjelder slik skade som skyldes feilfylling av drivstoff. Maskinskade gjelder til hovedforfall det året kjøretøyet er 5 år, men ikke kjørt lengre enn maks 250 000 km.

Alle serviceintervaller må være fulgt, og service utført på autorisert verksted. Motorvognen må være vedlikeholdt i henhold til fabrikantens/leverandørens anbefalinger.

12.2 Hvilke skader erstattes ikke:

- Maskinskade som skyldes gradvis slitasje, korrosjon eller annen tæring.
- Skade på batterier/batteripakker til el-kjøretøy.
- Skade som fabrikant/importør/leverandør/reparatør er ansvarlig for i henhold til avgitt garanti eller annet rettsgrunnlag. Fører sikredes garantikravet ikke frem, dekkes skaden etter disse forsikringsvilkår hvis betingelsene ellers er til stede. Forsikringsforetaket overtar i så fall sikredes krav mot fabrikant/importør/leverandør/reparatør
- Skade som er dekket under bilens ordinære kaskoforsikring.

12.3 Egenandel

Egenandelen beregnes ut ifra kjøretøyets kilometerstand på skadetidspunktet.

Inntil 100 000 km	Kr 10 000
Ved passerte 100 000 km, 20% av reparasjonskostnaden, men minimum	Kr 12 000
Ved passerte 150 000 km, 30% av reparasjonskostnadene, men minimum	Kr 14 000
Ved passerte 175 000 km, 40% av reparasjonskostnadene, men minimum	Kr 16 000
Ved passerte 250 000 km opphører dekningen.	

13 Avbruddsforsikring

13.1 Dagsavbrudd

Når det fremgår av forsikringsbeviset at det er dekket avbruddsforsikring, omfatter forsikringen erstatning for avbruddstap med det beløp per dag som er avtalt. Antall dager erstatning ytes for, er begrenset til avbruddstiden, maksimalt 30 dager regnet fra 2. dag.

Forutsetning for erstatning er at det foreligger en erstatningsmessig kasko- eller maskinskade og at skaden overstiger egenandelen nevnt i pkt. 7.3, eller at den har vært stjålet.

Dersom avbruddsforsikringen omfatter tilhenger eller semitrailer og denne ikke er skadet, utbetales likevel erstatning for tilhengeren/-semitraileren så lenge erstatning ytes for den trekkvogn som nyttes sammen med tilhengeren/-semitraileren.

Dette gjelder også om tilhengeren/semitraileren er skadet og avbruddstiden for denne er kortere enn for trekkvognen. Det må dokumenteres at tilhengeren/semitraileren ikke har vært benyttet i perioden.

13.2 Erstatningsberegningen

- a) Tyveri
Ved tyveriskade løper avbruddstiden fra og med fjerde dag etter at melding om tyveriet er mottatt av forsikringsforetaket. Avbruddstiden omfatter antall dager kjøretøyet er unndratt sikredes disposisjon, medregnet den tid kjøretøyet eventuelt står til reparasjon etter at det er funnet igjen.
Avbruddstiden er begrenset til 30 dager.
Er det avtalt at avbruddsforsikringen skal gjelde "fra første dag", utbetales det særskilte beløpet som fremgår av forsikringsbeviset de tre første dager. Maksimal avbruddstid økes da med 3 dager.
- b) Reparasjon
Blir skaden reparert, regnes avbruddstiden som antall hele dager fra og med fjerde dag etter at reparasjonen er påbegynt til den er ferdig avsluttet. Avbruddstiden settes til normal reparasjonstid i henhold til takstrapport. Kan ikke reparasjonen påbegynnes med en gang, kan i tillegg beregnes et ventetillegg for det antall dager det virkelig er ventet - inntil normal reparasjonstids lengde og begrenset til 15 dager.
Avbruddstiden er begrenset til 30 dager inkludert eventuelt ventetillegg.
- c) Totalskade
Ved totalskade på hele kjøretøyet, regnes avbruddstiden som antall hele dager som nødvendig går med til å skaffe tilsvarende kjøretøy regnet fra da skaden ble meldt forsikringsforetaket. Avbruddstiden er begrenset til 15 dager etter at forsikringsforetaket har gitt melding om at det vil kondemnere kjøretøyet. Avbruddstiden er i alle tilfeller begrenset til 30 dager.
- d) Forsikringsforetaket svarer ikke for følgene av streik, lockout og lignende.
- e) Hvis en av partene forlanger det, skal

spørsmålet om avbruddstidens lengde avgjøres ved skjønn på samme måte som beskrevet i motorvognforsikringsvilkårene.

- f) Forsikringsforetaket trer inn i sikredes eventuelle erstatningskrav mot tredjemann.
- g) Forsikringsforetaket kan i stedet for kontant erstatning velge å erstatte avbruddet med å stille til disposisjon et tilsvarende - eller i det alt vesentlig tilsvarende - kjøretøy i avbruddstiden. Stiller forsikringsforetaket erstatningskjøretøy til disposisjon for deler av avbruddstiden, betales kontant erstatning for den resterende tid. Omfatter forsikringsavtalen fører/ passasjerulykkesforsikring, dekkes også ulykkestilfeller under bruk av erstatningskjøretøyet stilt til disposisjon av forsikringsforetaket.
- h) Avbruddsskader er i seg selv ikke bonusreducerende.

14 Godsansvar

Forsikringen gjelder i Europa hvis ikke annet er avtalt og fremkommer i forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i henhold til lov om vegfraktavtaler for skade på gods som fraktes med motorvognen.

Forsikringsforetaket dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods oppstått i tiden fra overtakelse og til utlevering, samt følgene av forsinket utlevering.

Erstatningen er begrenset til 17 SDR ved innenriks befordring og 8,33 SDR ved internasjonal befordring per kilo beskadiget eller tapt gods i bruttovekt.

I tillegg kan frakt, tollavgifter og andre kostnader ved befordring kreves erstattet helt ut ved totaltap og forholdsmessig ved delvis tap.

Maks erstatning pr skadetilfelle er begrenset til kr 2 000 000,- dersom ikke annet er avtalt, og dette fremkommer i forsikringsbeviset

Egenandel kr 10 000 dersom annet ikke fremkommer i forsikringsbeviset.

Forsikringsforetaket dekker ikke:

- a) ansvar for gods som går tapt, med mindre tapet har oppstått i forbindelse med skade på motorvognen eller sikrede kan godtgjøre at tapet skyldes tyveri,
- b) ansvar for skade på levende dyr, herunder fisk
- c) ansvar for skade på flyttegods
- d) ansvar for skade på glass og steintøy, herunder bygningsglass og sanitærporselen
- e) ansvar for skade på transportert bil

15 Ansvar for bruk av kran

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede eller rettmessig bruker av kranen kan pådra seg utover bilansvarslovens bestemmelser for skade på annen person eller ting med inntil kr 1 000 000 per skadetilfelle.

Forsikringsforetaket dekker ikke:

- a) ansvar for skade overfor sikrede, bruker av kranen eller deres familier
- b) ansvar for skade på ting som den sikrede eller noen på dennes vegne bruker, transporterer, tauer eller sleper, har leid/ lånt, påtatt seg å oppbevare, eller har fått i oppdrag å bearbeide eller installere
- c) ansvar for skade på broer, veier, vekter eller annet underlag som følge av at disse blir overbelastet.

16 Ansvar for gods hengende i kran

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade på gods som løftes i kran når løftet ikke er en del av en frakttavtale som faller inn under lov om vegfrakttavtaler.

Forsikringen dekker inntil kr 300 000 per skadetilfelle.

17 Leasing

Når kjøretøyet er utleid i henhold til lovlig leasingavtale, avstår forsikringsforetaket fra å påberope seg manglende premiebetaling eller brudd på sikkerhetsforskrifter overfor utleier eller dennes rettsetterfølger (heretter kalt eier). Betingelsen for erstatning er at eieren ikke visste eller burde vite om overtredelse av forholdene i avsnitt ovenfor.

Fremsetter eieren krav mot forsikringsforetaket, må det dokumenteres at leieren ikke har evne til å betale skaden. Kostnader i denne forbindelse dekkes ikke av forsikringsforetaket.

Forsikringen bortfaller ved opphør av maskin-/kaskodekningen. Forsikringsforetaket plikter å varsle eier med 14 dagers varsel.

18 Panthaver

Når det er registrert pantheftelse på kjøretøyet og forsikringsforetaket har utstedt forsikringsattester, dekker forsikringsforetaket panthaverinteressen til fordel for panthaver når kjøretøyet er tapt ved tyveri eller kondemnert etter tap/totalskade i pkt. 6.1.2.

Dekningen gjelder også der hvor forsikringsforetaket har avslått dekning helt eller delvis på grunnlag av forsikringsavtaleloven §§ 4-6 til 4-11 og 8-1, eller på grunn av manglende

premiebetaling.

Setter panthaver fram krav mot forsikringsforetaket, må det dokumenteres at forsikringstakeren ikke har økonomisk evne til å betale skade. Omkostninger i denne forbindelse erstattes ikke av forsikringsforetaket.

Forsikringen gjelder ikke i de tilfeller hvor skaden på motorvognen er blitt erstattet av andre. Forsikringen bortfaller dersom maskinskade-/ kaskoforsikringen opphører.

Forsikringsforetaket plikter å varsle panthaver med 14 dagers varsel dersom forsikringen sies opp eller bortfaller.

19 Oppsigelse av forsikring

Ved oppsigelse av ansvarsforsikring skal det foreligge enten kopi av salgsmelding, bekreftelse fra Biltilsynet på avskilting, eller bekreftelse fra annet forsikringsforetak på overtakelse av ansvarsforsikring.

Se for øvrig Generelle vilkår pkt. 4 og 5.